

**CONCURS JUDEȚEAN
„MINȚI ISTETE, MĂINI DIBACE”**

Etapa județeană: 25 aprilie 2026

NUMELE _____

PRENUMELE _____

CLASA a III-a

ȘCOALA _____

LOC. _____

JUD. BRĂILA

**PROBĂ DE CONCURS
Subiecte pentru clasa a III –a**

- *Timp de lucru 90 minute*
- *Se acordă 10 puncte din oficiu*

Partea I (72 puncte)

A. Citește cu atenție textul.

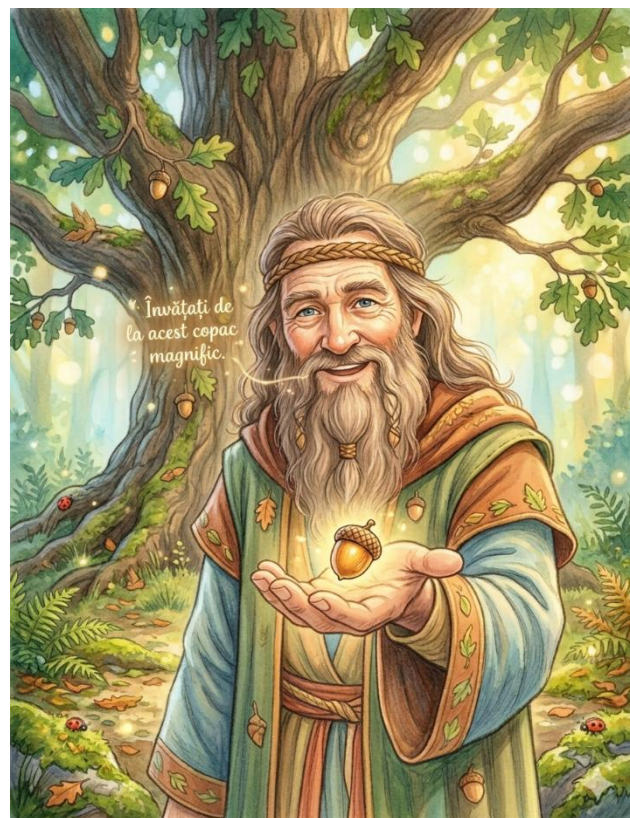
Imaginați-vă o poiană liniștită, unde aerul miroase a iarbă proaspătă și a pământ reavăn. După o călătorie lungă și plină de peripeții prin lumile nevăzute, Erus și prietenii săi s-au oprit să se odihnească la umbra unui stejar uriaș. Ramurile lui groase păreau să atingă cerul, iar frunzele foșneau ușor, ca și cum ar fi șoptit secrete vechi de sute de ani. În acea liniște deplină, cei cinci prieteni au început să privească arborele nu doar ca pe un simplu copac, ci ca pe un învățător tăcut.

Urmă o nouă pauză. Cei cinci se priviră unii pe alții.

— Nu m-am gândit niciodată că poți învăța atâtea lucruri doar uitându-te la un copac, spuse în cele din urmă Sucre, scărpinându-se în creștet.

— Mereu avem de învățat și facem asta dacă suntem atenți și prezenți, îi răspunse Nuh privind și el cu mândrie arborele magnific din fața lor.

— Vrei să spui că mai poți vedea și altceva privind la acest copac?

— Un copac oferă și alte lecții importante, zise Nuh după un scurt răgaz.

— De exemplu? întrebă Erus, care parcă nu mai avea răbdare să afle și alte lucruri.

— Păi, răbdarea ar fi unul dintre ele, îi răspunse Nuh privindu-l cu subînțeles.

— Așa e, spuse Erus zâmbind, gândindu-se la bătrânul Oaky din Valea Răbdării.

— E rândul vostru, acum, priviți cu ochi noi acest stejar și spuneți-mi ce vedeți. Când privești cu ochi noi, vei descoperi mereu altceva.

— Eu văd flexibilitate. Un copac care știe să se îndoie în timpul unei furtuni cu greu va fi dărâmat, spuse imediat Roua.

— Sau mândrie, să stai drept, cu capul sus, indiferent ce se întâmplă, adăugă Sucre.

— Unicitate... fiecare dintre noi este diferit și frumos în felul său, zise și Hanah.

— Odihnă, pauză, copacii se odihnesc mult, zise Sucre, ceea ce trezi râsete din toate părțile.

— Frumusețea vine din interior, se auzi din nou Hanah, privind sfioasă înspre Alpi.

— Un copac nu se oprește din crescut, și așa ar trebui să facem și noi, zise și Alpi.

— Nu crezi că am crescut cam mult? întrebă Sucre speriat.

— Nu la genul ăla de creștere mă refer, îi răspunse Alpi zâmbind. Mă gândesc la cum să creștem emoțional, intelectual și spiritual.

— Pfiu, mă speriasem că, dacă mai facem multe călătorii prin lumile astea, o să ajung acasă mai bătrân decât mama.

Cuvintele lui Sucre îi făcură să râdă ca de obicei și să se destindă un pic. Chiar aveau nevoie de asta, după toate cele întâmplăte de când ajunseseră în Familia. Ridică apoi o ghindă de pe jos și o privi zâmbind.

— Vrei să spui că în interiorul acestei ghinde mici și fragile se află un stejar măreț ca acesta?

— Nu, stejarul nu se află în interiorul ghindei, dar cu multă grijă, hrană, răbdare și iubire, această ghindă se poate transforma într-un stejar. În interiorul ghindei se află promisiunea unui stejar măreț, așa cum în interiorul oricărui copil se află promisiunea unui adult excepțional, totul depinde de condițiile pe care le are, de modul în care este crescut, hrănit și de cât de mult este iubit.

(Erus și Lumile Nevăzute, Alec Blenche)

B. Încercuiește răspunsul corect:

1. În contextul textului, îndemnul lui Nuh de a privi cu ochi noi sugerează:

- a) necesitatea de a purta ochelari pentru a vedea detaliile mici ale scoarței;
- b) capacitatea de a descoperi înțelesuri adânci și lecții de viață în lucruri aparent obișnuite;
- c) dorința de a schimba locul din care privim pentru a vedea mai bine înălțimea stejarului;
- d) faptul că ochii copiilor sunt mereu noi față de ochii bătrânului Nuh.

2. În secvența: ”priviți cu ochi noi acest stejar magnific”, cuvintele evidențiate reprezintă, în ordine:

- a) două substantive însoțite de două adjective care exprimă însușiri deosebite;
- b) un verb, un substantiv și două adjective ce determină starea personajelor;
- c) patru substantive care denumesc obiecte din lumea înconjurătoare;
- d) două adjective urmate de două substantive ce indică mărimea arborelui.

3. Analizează fragmentul: „Noi nu am gândit niciodată că voi puteți învăța atâtea.” (adaptare după text). Cuvintele subliniate fac parte din următoarele categorii gramaticale:

- a) pronume personal, verb, pronume personal, verb;
- b) substantiv propriu, verb, substantiv comun, verb;
- c) pronume personal, adjectiv, pronume personal, substantiv;
- d) pronume de politețe, verb, pronume personal, adjectiv.

4. Identifică varianta în care stejarului din poveste i se atribuie însușiri omenești:

- a) „stejarul nu se află în interiorul ghindei”;
- b) „frunzele foșneau ușor, ca și cum ar fi șoptit secrete”;
- c) „ridică apoi o ghindă de pe jos”;
- d) „un copac nu se oprește din creșcut”.

5. Observă cuvintele subliniate în următoarea secvență din text: ...privind sfișoasă înspre Alpi [...] într-o ghindă fragilă se află un stejar măreț. Identifică seria care conține cuvinte cu înțeles opus pentru cele subliniate în text:

- a) timidă, casantă, uriaș;
- b) îndrăzneță, rezistentă, mic;
- c) rușinoasă, tare, impunător;
- d) curajoasă, delicată, grandios.

6. În propoziția extrasă și adaptată din text: El a privit pe copii și le-a spus că într-o ghindă stă ascuns un stejar bătrân, cuvintele subliniate sunt, în ordine:

- a) pronume, substantiv, verb, substantiv;
- b) substantiv, substantiv, verb, adjectiv;
- c) substantiv, adjectiv, verb, pronume;
- d) pronume, substantiv, verb, adjectiv;.

7. Erus găsește un număr de ghinde cuprins între 400 și 500. Cifra unităților este jumătate din cifra sutelor, iar cifra zecilor este suma dintre cifra sutelor și cea a unităților. Care este numărul de ghinde?

- a) 426;
- b) 462;
- c) 442;
- d) 482.

8. Află numărul de ghinde colectate de Erus, rezolvând exercițiul:

$$(d : 6 + 12 + 36 : 6 : 3) \times 10 = 2 \times 100 + 25 \times 2$$

- a) 158;
- b) 102;
- c) 66;
- d) 69.

9. Mama lui Sucre are 38 de ani. Vârsta lui Sucre este acum un sfert din vârsta pe care o va avea mama sa peste 2 ani. Câți ani vor avea împreună peste trei ani?

- a) 108 de ani;
- b) 54 de ani;
- c) 78 de ani;
- d) 120 de ani.

10. Într-o poiană, numărul stejarilor seculari este de 4 ori mai mare decât al celor tineri. Dacă se mai plantează 10 stejari tineri, atunci numărul celor seculari va fi doar de 3 ori mai mare decât al celor tineri. Câți stejari sunt în total acum?

- a) 120 de stejari;
- b) 150 de stejari;
- c) 125 de stejari;
- d) 100 de stejari.

11. Erus are 125 litri de apă în trei bidoane pentru a uda ghindele. Dacă din primul scoate 15 l, din al doilea 20 l și din al treilea 30 l, rămân cantități egale. Câți litri au fost în al treilea bidon inițial?

- a) 20 l;
- b) 35 l;
- c) 50 l;
- d) 40 l.

12. Un stejar crește cu 2 mm pe zi. Știind că un an are 365 de zile, dar stejarul „se odihnește” (nu crește) în toate cele 52 de duminici și încă 13 zile de sărbătoare, câți milimetri va crește el într-un an?

- a) 73 mm;
- b) 60 mm;
- c) 6 mm;
- d) 600 mm.

13. Nuh spune că ghinda se transformă în stejar cu „hrană și răbdare”. Din punct de vedere științific, care sunt condițiile esențiale necesare unei ghinde pentru a încolți?

- a) doar lumină puternică și un sol uscat;
- b) apă, căldură potrivită și substanțe nutritive din sol;
- c) întuneric total și lipsa aerului;
- d) doar prezența altor stejari în jur.

14. Roua menționează că stejarul rezistă furtunii. În timpul unei furtuni, apa trece prin transformări succesive. Fenomenul prin care vaporii de apă se răcesc și formează picăturile de ploaie se numește:

- a) evaporare;
- b) solidificare;
- c) condensare;
- d) topire.

15. Stejarul „crește intelectual și spiritual” în poveste, dar biologic, el produce oxigenul necesar prietenilor lui Erus. Acest proces are loc:

- a) doar noaptea, când copacul se odihnește;
- b) doar la nivelul rădăcinilor, în contact cu pământul;
- c) la nivelul frunzelor, în prezența luminii soarelui;
- d) prin micile crăpături din coaja uscată a trunchiului.

16. Trunchiul stejarului este un corp solid, în timp ce apa cu care este hrănit este un corp lichid. Care este diferența principală de proprietate între cele două?

- a) Solidul are volum fix, lichidul nu are volum.
- b) Solidul are formă proprie, lichidul ia forma vasului în care se află.
- c) Lichidul este întotdeauna mai greu decât solidul.
- d) Solidul nu poate fi văzut, dar lichidul este vizibil.

17. Roua observă flexibilitatea stejarului. Ce parte a plantei este responsabilă în principal de fixarea puternică în sol și absorbția apei, permițând stejarului să nu fie dărâmat de vânt?

- a) tulpina aeriană;
- b) coroana cu frunze;
- c) rădăcina;
- d) ghindele căzute.

18. Dacă mediul în care crește stejarul ar fi poluat cu substanțe toxice scurse în pământ, ce funcție a plantei ar fi prima afectată, împiedicând-o să devină „măreață”?

- a) capacitatea frunzelor de a foșni;
- b) absorbția apei și a sărurilor minerale prin rădăcină;
- c) culoarea maronie a trunchiului;
- d) distanța la care cad ghindele față de pom.

Partea a II-a (18 puncte)

Citește povestea de mai jos și transform-o într-un desen plin de viață în care să illustrezi **Drumul lui Erus spre Valea Generozității** descris în fragmentul de mai jos, respectând toate elementele și culorile menționate. Poți folosi creioane colorate, carioci sau creioane cerate.

Erus și drumul spre Valea Generozității

Erus și prietenii lui merg împreună pe un drum liniștit. În spatele lor se vede o pădure cu copaci în culori de aramă și maro-roșcat. Lângă drum curge un râu limpede, iar pe apă plutește o barcă mică de lemn, în care un pescar stă liniștit.

Pe mal, câțiva gospodari cu bărbi albe adună vreascuri. În depărtare se vede un sat cu case cu acoperișuri colorate, iar din hornuri iese fum.

Pe cer strălucește un soare mare, portocaliu, iar lângă el se vede un nor cenușiu.

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN BRĂILA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ION CREANGĂ”

BAREM DE CORECTARE

Partea I (72 puncte)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
b	a	a	b	b	d	b	c	b	b	c	d	b	c	c	b	c	b

Partea a II –a (18 puncte)

Tema: „Erus și drumul spre Valea Generozității”

Sarcina de lucru: Realizează un desen colorat care să ilustreze **Drumul lui Erus spre Valea Generozității** descrisă în fragmentul de mai jos, respectând toate elementele și culorile menționate. Poți folosi creioane colorate, carioci sau creioane cerate.

BAREM DE EVALUARE ȘI NOTARE – PROBA DE DESEN (18 puncte)

1. Prezența elementelor de decor și ambianță (6 p.)

- **Organizarea planului (2 p.)** Toate elementele sunt așezate într-un singur plan, fără perspectivă complicată.
- **Elementele de decor specifice (2 p.)** Apar cel puțin 4 elemente din text: drum, pădure, râu, sat, soare, nor.
- **Detalii sugestive (2 p.)** Sunt reprezentate detalii din text: barca pe râu, fumul de la hornuri, vreascurile.

2. Reprezentarea personajelor și a detaliilor (6 p.)

- **Personajele principale (2 p.)** Sunt reprezentați Erus și prietenii săi.
- **Personaje secundare (2 p.)** Apar gospodarii cu bărbi albe și pescarul în barcă.
- **Obiectele descrise (2 p.)** Sunt desenate corect: barca, vreascurile, casele cu hornuri și fum.

3. Utilizarea culorilor și compoziția (6 p.)

- **Acuratețea culorilor (2 p.)**
Sunt respectate culorile din text: pădure arămie / maro-roșcat, soare portocaliu, nor cenușiu
- **Compoziția spațiului (2 p.)** Foaia este utilizată echilibrat, fără spații mari necolorate.
- **Expresivitate și finalizare (2 p.)** Desen îngrijit, colorat complet, personajele au expresii (ex: fețe vesele).